

Inatsisartunut ilaasortaq, Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit

Pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngatillugu taamatullu piginnittussaataaermermut inatsisinik nunatsinnut nuussinissaq pillugu Inatsisartut suleriaasianni § 37 tunngavigalugu apeqquteqaammut nr. 170-imut akissuteqaat.

22-07-2015
Sags nr. 2015 - 6017

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Inatsisartut suleriaasianni § 37 tunngavigalugu pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngatillugu taamatullu piginnittussaataaermermut inatsisinik nunatsinnut nuussinissaq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarsimavutit. Apeqquteqaat uanga naalakkersuisoqarfinnut akineqartussanngortinneqarsimavoq. Tamatumunnga Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit ilassutissat pissarsiarineqarnikuupput

1) Atuakkianut, eqqumiitsulianut, assilisanut il.il. pilerseqqaakkanut piginnaatitaaneq aamma pilersitseqqaartut piginnaatitaaneq tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit angerlaatissagaanni tamanna qanoq kinguneqassava?

AKISSUT: Pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngatillugu taamatullu piginnittussaataaermermut inatsisinik tamakkiisumik nunatsinnut nuussinissaq pissappat qallunaat tamakkununnga tunngatillugu inatsisaat misissorneqaqqaassapput tassa tamakkununnga inatsisit Kalaallit-Nunaannut tulluarsarneqarnissaat qanorpiaq ingerlanneqassanersoq aalajangersaavigineqarnissaa siunertaralugu.

Inatsisiliornermi Kalaallit Nunaanni pissutsinik sammisaqartunik atuuttusanillu pilersitsinissaq pisariaqartussaavoq, inatsisiliornermillu suliaqarnermi kalaallit suliffeqarfiisa arlaqartunik siunnersuusiornissaat pisariaqarsinnaavoq, takkualu Kalaallit Nunaanni inatsisinut tulluarsarneqartussaapput. Matumani pingaartumik tunisassiat ilisarnaataat pillugit inatsisit eqqarsaatigineqarput.

Kiisalu pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngatillugu taamatullu piginnittussaataaermermut inatsisitigut illersugaanissamik pisariaqartitsineq qanoq annertutigissanersoq misissuiffigineqassaaq.

Kiisalu akisussaaffinnik nunatsinnut nuussinissap kigunerisussaavaa Kalaallit Nunaata patent-inik, nioqqutissat ilisarnaataannik kiisalu ilusilersuinermi pinnaatitaaffinnik nalunaarsuisarneq tunniussisarnissarlu nammineerluni suliarinittalerneq. Suliassat tamakkua aqutsisoqarfimmit nammineertumit suliarineqarsinnaapput, soorlu Danmark-imi Patent- og Varemærkestyrelsi taamatut ingerlatsisoq.

Pilersitanut tunngatillu suliaasaqarfik Aqutsisoqarfimmi immikkoortumi ingerlanneqallaqunarpoq, Naalakkersuisut oqartussaaffeqarfiinit avissaarsimasumik. Tamanna pisariaqarpoq pissutigalugu Naalakkersuisut oqartussaasutut kalaallit suliffeqarfii assigalugit pilersitsinermut illersorneqarnissamik qinnuteqarsinnaatitaassammata.

Akisussaaffinnik pineqartunik nunatsinnut nuussinerup kingunerissavaa Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit Kalaallit Nunaannit Danmarkimillu illersugaanermiit Kalaallit Nunaanni illersugaanermut annikillisinneqarnissaa.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit makkua ilisimatitsissutigineqarput:

”Piginnittussaataitanermut tunngasunut atatillugu ullumikkut peqqussut nr. 561 ulloq 7. juni 2006-immersoq piginnittussaataitanermut inatsimmik Kalaallit Nunaanni atuutilersitsinermut tunngasoq tunngavigalugu ingerlatsisoqarpoq, tamannalu peqqussutip pilersinneqarnerata nalaani sapinngisamik Danmarkimi nunanilu allani inatsisitigut pissutsinik ersersitsisuuvoq. Tamatumani pineqartoq tassa allatigut eqqumiitsuliornikkulluunniit pilersitat piginnittussaanerillu illersugaaneri pillugit maleruagassat atuuttut. Piginnittussaataaneq tassaavoq pilersitsisimasup imaluunniit piginnittuusup pilersitat assinginik pilersitsitseqqinnissamut kisermaassisussaataanera, tamakkualu kikkunnut tamanut saqqummiunneqarsinnaanerannut kisermaassilluni akisussaanaera.

Piginnittussaataitanerup ilisarnaatigaa akuttunngitsumik inatsisitigut allannguinerit pisarmata, teknikikkut ineriartornerup sukkasuup, pingaartumillu elektronikkimut tunngasutigut ineriartornerup sukkasuup kingunerisaanik eqqumiitsuliornikkut pilersitsiartuaarnikkut kiisalu tunisassiornikkut, suleqatigiinnikkut, nuussinikkut tuniniaanikkullu piumasaqaatinik nutaanik saqqummertoqartuaannarmat. Tamakkunungalu ilaavoq nunat killeqarfii akimorlugit ilisimasaqarluartutut pilersitatigut pisinnaatitaaffinnik niueruteqarnissamut soqutiginninneq annertusiartuinnartoq. Tamakkua kingunerisaannik qallunaat inatsisitigut akuttunngitsunik allannguisariaqartarput, ukiut tamaasa Danmarkimi inatsisitigut allannguisoqartariaqartarluni, amerlasuutigullu nunarsuup sinnerani ineriartornermut attuumassuteqartunik allannguisoqartariaqartarluni. Tamatumunngalu atatillugu maluginiarneqartariaqarpoq Kulturminiteriaqarfimmi piginnittussaataitanernut tunngasutigut tamakkiisumik suliaqartunik arlaqartunik atorfeqartitsisoqarmat.

Pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu kulturikkut kingornussanut tunngatillugu ilisimatitsissutigineqassaaq Inatsisartut inatsisaata nr. 8-p ulloq 3. juni 2015-imeersup katersugaasiveqarnermut tunngasup akuersissutigineranut atatillugu erseqqissaatigineqarmat katersugaasiveqarnermut inatsimmut ilaatinneqarmata pigisanut kiisalu pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngatillugu kulturikkut kingornussat. Inatsisimmi siunertatut paragraffimi (§ 1) aalajangersarneqarpoq inatsisip siunertaa tassaasoq Kalaallit Nunaanni pigisat kiisalu pilersitat, soorlu allatat, eqqumiitsuliat assigisaallu kulturikkut

kingornussat, kiisalu katersugaasiveqarnikkut ingerlatsineq suleqatigiinnerlu siuarsarneqassasut. Inatsimmi § 3-mi ersippoq tamanna nalunaarsuinikkut, katersinikkut, tammatsaaliuinikkut, ilisimatusarnikkut, ineriartortitsinikkut siammarterinikkullu pissasoq.

Katersugaasiveqarnikkut inatsisip siunertarinngilaa pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu kulturikkut kingornussanut tunngatillugu pisinnaatitaaffinni aningaasatigut soqutigisaqarnissaq, taamaattumillu katersugaasiveqarnikkut inatsimmik aaqqiinerit siunertarinngilaat pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngatillugu soqutigisat inatsimmut tassunga atasuusutut. Tamatumalu kingunerisaanik matumani inatsisiliornikkut oqartussaasut tassaapput Namminersorlutik Oqartussat, tassami katersugaasiveqarnermut tunngasut Namminersorlutik Oqartussat tigunguummatigit. Pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngatillugu inatsisitigut pisinnaatitaaffiit ilaat pilersitanut inatsimmi atuuttumi ilaanerit ersarissumik erseqqissaatigineqanngilaq. Taakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput pisinnaatitaaffiit inunnut ataatsimoortunut inuiaqatigiinnulluunniit tunngatillugu pisinnaatitaaffiit aningaasanut tunngasuunngitsut. Tassa pisinnaatitaaffiit tamakkua immikkut ittumik aaqqiissuteqarfigineqarnissamik pisariaqartitsisuunersut nalilersorneqartussaapput. Tamatumunnga tunngatillugu aallarniutaasunik eqqarsaatersuutit aallartinneqarnikuupput. Piginnittussaannermut tunngasut aamma/imaluunniit pilersitanut tunngasut inatsisiliornerup qaqugu tiguneqarsinnaanera Namminersorlutik Oqartussaqaarnermut inatsimmi § 3 imm. 2 tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat aamma Naalagaaffeqatigiinnermi oqartussat akornanni isumaqatigiinniutigineqarsinnaavoq”.

2) Qanoq akeqassava allaffissornikkullu suna pisariaqassava?

AKISSUT: Oqaatigineqareersutut pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngasut ingerlanneqarneri aqutsisoqarfimmit nammineertumit suliarineqarsinnaapput.

Aqutsisoqarfiup suliassai tassaassapput patentinut, tunisassianut ilisarnaatinut ilusilersukkanullu tunngasut pillugit qinnuteqaatinik tigooqqaaneq suliarinninnerlu.

Suliassanik suliarinninneq inatsilerituumit ingerlanneqarsinnaavoq, suliassanullu teknikikkut ilisimasassanut tunngassuteqartut immikkuutitaartut soorlu nakorsanit, ingeniørinit allanillu teknikikkut suliassanut aalajangersimasuni ilisimasalinnit suliarineqarsinnaallutik. Teknikikkut immikkut ittunik suliaqartoqassatillugu siunnersortinik avataaneersunik atuisarnissaq pisariaqalersinnaavoq, tassa Kalaallit Nunaanni pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngatillugu inatsisitigut illersuinissamut tunngatillugu suliassanik suliarinnittussanik qanoq pisariaqartitsisoqassanersoq sukumiisunik misissuisoqarsinnaanera sioqquaterianngikkaluarlugu ilimanaateqanngimmat pissusissamisuussasoq immikkut ilisimasalinnik sulisussanik atorfinittitsisoqarnissaa.

Aqutsisoqarfik inatsisilerituunik sulisulik pilersinneqassappat (aqutsisoqarfimmi pisortaq taavalu AC-fuldmægtigit marluk) kiisalu suliassanut ataasiakkaanut tunngatillugu siunnersortinik avataaniit attartornerit tunngavigalugit ingerlanneqassappat siullermeersumik missingersuusiorneq tunngavigalugu ukiumut aningaasartuutit minnerpaamik 2,5 mio. kr. missaaniittussaapput.

Matuma siuliani pineqartunut tunngatillugu aqutsisoqarfik illuutini pioreersuni inissisimasinnaasoq tunngavigineqarpoq.

Piginnittusaaanermut tunngasutigut suliassat annertusiartortut suliarineqassappata, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik naapertorlugu apeqqut nr. 3 tunngavigalugu A/C fuldmægtigit tamakkiisumik sulisussamik atorfinittisioqarnissaa pisariaqartinneqassaaq, aallaqqaammullu aqutsisoqarfimmi aningaasartuutissat missiliuutigisat saniatigut 600.000 kr.-t 700.000 kr.-llu akornanni aningaasartuuteqarnerusoqarnissaanik kinguneqassalluni.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit makkua ilisimatitsissutigineqarput:

”Kalaallit Nunaanni aaqqiisummik ingerlatsineq peqqussut Danmarkimi inatsisitigut arlaqartunik allannguinermi atorneqartoq tunngavigalugu ingerlanneqarpoq, taamaattumillu peqqussut ukiuni arlaqartuni nalinginnaasumik atuunnissaa naatsorsuutigisariaqarluni. Soorlu assersuutigalugu peqqussut atuuttoq Kulturministeriaqarfimmit suliarineqarnikuusoq taamanikkut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut saqqummiunneqarnikuuvoq, taamanikkullu qallunaat inatsisaannik arlaqartunik allannguuteqarfioreernikuuvoq, soorluttaaq Pisortaqarfik suleqatigalugu misissuataarneqarnikuuvoq inatsisit sorliit Kalaallit Nunaannut naleqquttuunersut nalilersorniarlugu. Taamaattumik aaqqissuussineruvoq nalunaarutit arlaqartut aaqqissuussinerisa katersorneqarsimanerannik kinguneqartoq.”

3) Ilisimasatigut ingerlatsiveqarnikkullu piomasaaqatit suussappat?

AKISSUT: Matuma siuliani akissuteqaat takuuk.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup makkua ilisimatitsissutigai:

”Ilutigitillugu ilanngunneqassaaq Namminersorlutik Oqartussat peqqussut tunngavigalugu suliassat arlaqartut ingerlatsinikkut kattuffinnut tunngassuteqartut soorlu assersuutigalugit KODA, Gramex, CopyDan-imut il.il. tunngasut piffissami aalajangersimasumi ingerlatarimmatigit. Tamakkua saniatigut Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfiat peqqussummut tunngatillugu apeqquteqaatinik aalajangersimasunik nassuiaateqarnernut attuumassuteqartunik arlaqartunik suliaqartarpoq, soorlu isumaqatigiissutit piginnittusaaanermut tunngasunik imaqartut pillugit.

Piginnittusaaanermut tunngasut nunatsinnut nuunneqarsinnaanerannut suliaasaat tassaanususaapput maleruagassatigut naleqqusaanissanik pisariaqartitsinerit ingerlaavartumik nalilersuffigineqarnissaat minnerunngitsumillu Kalaallit Nunaanni nunanilu allani teknikikkut ineriartornermut tunngasut, kiisalu Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut tunngatillugu nammineerlutik maleruagassanik ilusilersuinerat ingerlatsinikkullu suliat allaffissornikkut aalajangersakkat tunngavigalugit. Taamaaliornikkut inatsiseqarnikkut ingerlatsineq tamarmiusoq Namminersorlutik Oqartussanut nuunneqartariaqassaaq. Tamakkununga atatillugu aningaasartuutaasussat minnerpaamik ilinniagartuumik sulisussamik pisariaqartinneqartumik ulloq naallugu atorfeqartussamik pisariaqartunillu piginnaasalimmik atorfinitsitsinissamik kinguneqassaaq”.

4) Tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit angerlaassinissami iluaqutissat ajoqutissallu suussappat?

AKISSUT: Pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngasut nunatsinnut nuunneqarnissaasa iluaqutissartaat tassaavoq Kalaallit Nunaata nammineerluni suliaasaqarfimmi aqutsisinnaalernissaa.

Akerlianiilli pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngasut nunatsinnut nuunneqarnissaasa ajoqutissartaat tassaasinnaavoq pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngasut inatsisitigut illersorneqarnerat maanna Kalaallit Nunaannut Danmarkimullu atuuttoq Kalaallit Nunaannut taamaallaat atuuttumik taarteqartinneqarnissaa.

Akisussaaffimmik nunatsinnut nuussinissaq aammattaaq aningaasartuutunik nassataqartussaavoq, tassa aqutsisoqarfimmik akisussaaffinnik ingerlatsisussamik pilersitsinissaq aningaasartuutaassamat, soorluttaaq kalaallit suliffeqarfiisa pilersitaminnut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaanullu tunngasunut Danmarkimi inatsisitigut illersorneqarnissaminnut qinnuteqarnissaat aningaasartuutaasussaalluni.

Tamakkua saniatigut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup akissuteqaataa takoqquneqarpoq.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik makkunanga ilisimatitsissuteqarpoq:

”Akisussaaffinnik nunatsinnut nuusseratarsinnaanermmut tunngatillugu pingaarnertut oqaatigineqassaaq tunngaviumik Namminersorlutik Oqartussat nammineerlutik Naalagaaffiup Oqartussai akunnermiliunnagit akisussaaffimmik aaqqiisarnissaq ingerlassinnaammassuk, tassa sakkussat pisariaqartut pissarsiarineqarsimappata. Taamaattorli nunatsinnut nuussinissap kingunerisaanik kalaallit piginnittusaaanermik pigisaqartut inatsisitigut illersorneqarnerisa qaffasissusaa annertuseriartussaannngimmat tassami nunami namminermit inatsisitigut aaqqiinerit sapinngisamik annertuumik nunat tamat isumaqatigiisutaat tunngavigalugit aaqqiinerit ingerlanneqarmata, Kalaallit Nunaammi tamakkununga ilaavoq. Illersuineq pineqartoq imaluunniit akiliutaasussanik akiliinermit apeqqutaassaaq kina

piginnittussaanersoq, imaanngitsoq piginnittussaataasooq sumi najugaqarnersoq. Piginnittussaataasut nunanit allaneersut illersorneqassapput, aningaasarsiassallu, taamaattoqarpat pigisat pineqartut Kalaallit Nunaanni atorneqarnerannit pisut pillugit illersorneqarlutik, soorluttaaq kalaallit piginnittuusut pigisaat nunani allani atorneqarsimappata atorneqarnerannut aamma aningaasanik pissarsiassaqaartinneqassasut.

Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq Kulturministeriaqarfik kalaallit maleruagassaannik allannguissamik piunasaqartoqartarnerani inussiarnersumik pissusilersortarmat. Naatsorsuutigineqanngilaq akisussaaftinnik nunatsinnut nuussineq aningaasatigut iluaqutissartaqassasooq, piginnittullu pissarsiassaannut assigisaannullu tunngatillugu agguaassinernut tunngasutigut, nunami ingerlatsinikkut kattuffiit akilersittagaasigut aningaasatigut aamma iluaqutissartaqarani.

Ajoqutaasinnaasunut tunngatillugu suliassaqaarfimmik tigusineq aningaasaqarnermut fagitigullu unammilligassanut tunngasuussapput, soorluttaaq ingerlaavartumik ineriartorneq malinnaaffigineqartariaqassasooq, tamatumalu ilutigisaanik inatsisiliorneq teknologiip ineriartorneranut malinnaatittuartaqassalluni”.

Taamaattumillu pilersitanut, soorlu allatanut, eqqumiitsulianut assigisaannullu tunngasut oqartussaaffigineqarnerisa nunatsinnut nuunneqarnerat sullitat inatsisitigut illersorneqarneranni pitsaangoriaateqarnaviannigilaq. Akerlianilli soorlu assersuutigalugu suliffeqarfiit patent-inik ilusilersukkanik nioqqutissiallu ilisarnaataannik inatsisitigut illersorneqarnissamut atatillugu qinnuteqartarnerannik kinguneqassalluni, qinnuteqarfiusussat arlaqarnerulernerisigut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq